

Naj nam dvojina pomaga živeti identiteto, ki je več kot preprost “mi”

Novi goriški nadškof msgr. Janez Pavel Dianin želi poslušati ljudi, graditi mostove med skupnostmi in ohraniti žive tudi najmanjše župnije

KATJA FERLETIČ
GORICA

Prvi dnevi novega goriškega nadškofa Janeza Pavla Dianina minevajo predvsem v znamenju spoznavanja novega okolja. Potem ko je v nedeljo, 12. julija, slovesno prevzel vodstvo goriške nadškofije, se je dva dni pozneje prvič srečal tudi z novinarji. Srečanje ni bilo le priložnost za predstavitev njegovega pogleda na prihodnost krajeвне Cerkve, temveč tudi prvi vpogled v način, kako želi opravljati svoje poslanstvo: brez vnaprej pripravljenih receptov, z veliko mero poslušanja, odprtosti in spoštovanja do vseh skupnosti, ki živijo v tem prostoru. Čeprav je v Gorici šele nekaj dni, je priznal, da bi v resnici najraje manj govoril in več poslušal. Selitev, urejanje številnih formalnosti in obveznosti mu je doslej pustilo malo časa, da bi mesto in njegovo okolico zares spoznal. Prav zato želi prve mesece svojega služenja nameniti predvsem srečanjem z ljudmi in razumevanju posebnosti goriške nadškofije. Z velikim veseljem se je spominjal dneva, ko je prevzel novo službo. Pot se je začela v Ogleju, enem najpomembnejših krajev zgodnjega krščanstva. Ta zgodovinska razsežnost je nanj naredila močan vtis. Še posebej simboličen pa se mu je zdel prihod v Gorico. Med vožnjo je namreč močno deževalo, ob prihodu v mesto pa je dež ponehal in nebo je prekrila mavrica. “Zdelo se mi je, kot da me je nebo sprejelo z veseljem in barvami,” je dejal. “duhovno pa so me vodili tudi mučenci. Chioggia ima za zavetnika oglejska mučenca Feliksa in Fortunata; kot da bi me spremljala do kraja mojega pričevanja in me predala v roke Mohorja in Fortunata, od tam pa naprej v Gorico, kjer sta svojo vero izpričala Hilarij in Tacijan. Občutek imam, da stopam po poti, ki so jo pred menoj tlakovali velikani.” Še večji vtis je na novega goriškega nadškofa naredila toplina ljudi, ki so ga pričakali. Prav ta človeška bližina je bila zanj največje darilo prvega dne. “Velik notranji mir mi daje pojem sinodalnosti, zavedanje, da Cerkev ni piramida, v kateri škof od zgoraj navzdol posreduje svoje odločitve, temveč krog, v katerem vsak prispeva svoj delež in kjer

FOTO TIBALDI

odločitve zorijo skupaj.”

BREZ PRIPRAVLJENIH ODGOVOROV
Nadškof Dianin poudarja, da v Gorico ni prišel z izdelanim programom ali že pripravljenimi rešitvami. Prepričan je, da mora Cerkev graditi prihodnost skupaj z verniki, zato želi najprej poslušati njihove izkušnje, pričakovanja in potrebe. Posebej je izpostavil hvaležnost svojemu predhodniku nadškofu Carlu Robertu Marii Redaelliju. Ta mu ni predal posebnih navodil, temveč predvsem zagotovilo, da prihaja v bogato, dinamično in človeško lepo okolje. Ob slovesu mu je podaril tudi roman Alojza Rebule *Nokturno za Primorsko*, s katerim želi novi nadškof bolje razumeti zgodovino in občutljivost tega prostora. Priznal je, da bo njegova prva skrb namenjena duhovnikom in duhovnim poklicem. Brez sodelovanja duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev škof ne more uresničevati svojega poslanstva, hkrati pa se zaveda, da je pomanjkanje duhovnih poklicev eden največjih izzivov sodobne Italije in Evrope.

SLOVENSKA SKUPNOST JE SESTAVNI DEL TEH KRAJEV
Velik del pogovora je bil namenjen tudi slovenski narodni skupnosti in odnosom s Cerkvijo na Slovenskem. Dianin je poudaril, da slovenska

skupnost ni nekaj obrobnega, temveč neločljiv del zgodovine in identitete Goriške. Zato želi njene potrebe čim bolj spoznati in jim prisluhniti. Povedal je, da se je že srečal s predsednikom Slovenske škofovske konference, novomeškim škofom Andrejem Sajetom, vendar slovenske cerkvene stvarnosti še ne pozna dovolj dobro. Prav zato se veseli številnih srečanj in osebnih pogovorov. Ob tem ni skrival, da ga nekoliko skrbi slovenščina. “Najlepše bi bilo, če bi Gorica dobila škofa, ki bi govoril slovensko, furlansko in morda tudi nemško. Tako bi bilo vse veliko lažje in vsak bi ga lahko sprejel kot svojega. Sam pa moram odkrito priznati, da sem pri jeziki tega prostora še začetnik.” Nasmejano je priznal, da ne ve, ali se bo slovenskega jezika kdaj zares dobro naučil, vendar želi že s trudom pokazati spoštovanje do ljudi, ki ga govorijo. “Če mi jezika ne bo uspelo popolnoma usvojiti, upam, da bodo ljudje razumeli moj jezik srca, ki se izraža v stisku roke, nasmehu in iskreni bližini. Ta jezik poznam in upam, da ga bom znal spregovoriti z vsakim.” Na vprašanje slovenske časnikarke, kako naj ga imenujemo v slovenščini, je odgovoril: “Kako ste imenovali papeža Janeza Pavla II.? Giampaolo je dejansko Giovanni Paolo, zato me lahko v slovenščini mirno imenujete Janez Pavel. V izjemno čast mi je, da lahko

nosim isto ime kot veliki papež.”

NAVDUŠILA GA JE DVOJINA
Med zanimivejšimi trenutki pogovora je bilo njegovo razmišljanje o slovenskem jeziku. Posebej ga je navdušila dvojina, ki jo razume kot nekaj veliko več kot zgolj slovnično posebnost. Po njegovem mnenju dvojina govori o odnosu med dvema človekoma, o skupni poti in medsebojni povezanosti. V njej vidi simbol odnosa med Gorico in Novo Gorico, med goriško nadškofijo in koprsko škofijo ter med italijansko in slovensko Cerkvijo. Ne gre za zapiranje vase, temveč za prostor srečanja. Prav ta podoba se lepo ujema z njegovim razumevanjem Goriške kot prostora, kjer različni jeziki, kulture in zgodovine niso ovira, ampak bogastvo. “Naj nam dvojina pomaga živeti identiteto, ki ni le preprost, vseobsegajoč ‘mi’, temveč identiteto, ki se rojeva v odnosu.”

GORICA KOT ZGLED ZA EVROPO
Na vprašanja o sobivanju različnih narodov in verstev, zlasti ob kompleksnih in občutljivih razmerah na Tržiškem, je odgovarjal premišljeno in brez poenostavljanja. Dejal je, da “k tem vprašanjem moramo pristopiti brez naivnosti, z zdravo razumskostjo in

močnim etičnim čutom”. Poudaril je, da migracij ni mogoče obravnavati kot začasnega pojava in da mora vsak človek imeti pravico živeti svojo vero, zato podpira prizadevanja za spoštljiv dialog med različnimi verskimi skupnostmi. Ob tem je izrazil tudi svojo veliko željo za prihodnost. “Moje sanje so, da bi Gorica postala laboratorij dobrih praks in model sožitja ne le za Italijo, ampak tudi širše.” Dianin je prepričan, da lahko prav izkušnja življenja na meji, kjer se stoletja srečujejo različni jeziki, narodi in kulture, postane zgled tudi drugim evropskim državam. Kot navdih je navedel tudi Furlanijo, ki je po potresu leta 1976 znala iz tragedije zgraditi novo prihodnost. Tudi danes po njegovem mnenju ne gre za “popuščanje in iskanje kompromisov”, ampak za “zbliževanje stališč” in iskanje “višje sinteze”, ki se rojeva iz modrosti, dialoga in pripravljenosti na medsebojno razumevanje. “Cerkev ni nikoli zaprta v zakristijah, ampak je tam, kjer ljudje živijo svoje vsakdanje življenje,” je dejal. Vrata ordinariata bodo zato odprta vsem, ki iščejo srečanje, pogovor ali preprost človeški prisluh.

CERKEV OSTAJA BLIZU LJUDEM
Velik poudarek namenja

tudi prihodnosti župnij. Čeprav se številne škofije po Evropi zaradi pomanjkanja duhovnikov odločajo za ukinjanje manjših skupnosti, Dianin meni, da takšna rešitev ni prava. Njegova želja je, da bi ostala živa prav vsaka župnija, tudi najmanjša. Prepričan je, da Cerkev živi tam, kjer živijo ljudje, in da lahko tudi majhna skupnost ostane pristna krščanska družina. Pri iskanju rešitev Janez Pavel Dianin vidi pomembno sodelovanje s sosednjimi škofijami, tudi s slovenskimi, predvsem tam, kjer so potrebni slovensko govoreči duhovniki. Dejal je: “Prepričan sem, da nas Gospod v tem času nekoliko preizkuša”, hkrati pa je poudaril, da “Cerkev ni le stvar duhovnikov, ampak celotnega Božjega ljudstva”. Prvo srečanje z novinarji je tako razkrilo podobo škofa, ki želi svojo službo graditi na poslušanju, dialogu in bližini. Njegov pogled ostaja usmerjen v prihodnost, vendar brez velikih besed in spektakularnih napovedi. Namesto tega poudarja preproste stvari – srečanje z ljudmi, spoštovanje različnosti in skupno iskanje poti. V prostoru, ki ga že stoletja zaznamujejo meje, jeziki in preplet kultur, vidi predvsem priložnost, da bi prav raznolikost postala temelj skupnosti in upanja.

“UPAM, DA BODO CENILI VSAJ JEZIK SRCA!”

Poslušati in spoznavati sta ključna glagola za novega goriškega nadškofa, msgr. Janeza Pavla Dianina. To pomeni poslušati, da bi spoznali in skupaj hodili. Pastir škofijske Cerkve je takoj dokazal, da se zaveda zgodovine in identitete, ki sta “dragoceni in ju je treba ohranjati” v cerkveni razsežnosti, v kateri je slovenske škofo označil za “brate v veri in v skrbi za te kraje”. To dokazuje, da so po Dianinovem mnenju mejne skupnosti in vprašanja, povezana z identiteto nekega naroda, mostovi za nadaljnje srečevanje. S svojimi besedami nas je pobožal in tudi spomnil na to: “Kjer je Gospod, tam smo vsi v isti hiši.” Hiši, za katero je treba še naprej sejati in presegati meje vsakega izmed nas. Pogled na svet, ki ga je msgr. Janez Pavel spodbudil v nas, naj bo zaveza, da naših ozemelj ne živimo kot območja spora, temveč kot “laboratorij, ki bi bil drugim vzor”. Laboratorij – kot je spomnil na svoji prvi tiskovni konferenci – “dobrih praks, ki so sad modrosti in razuma”. Gre za “visoko” sintezo, ki daje občutiti, da Cerkev ni zaprta vase ali v zakristije, temveč je tam, kjer živijo ljudje. Msgr. Janez Pavel se bo srečeval z ljudmi, preučeval bo zgodovino in prehojene poti, “da bi razumel današnji čas” prav v skladu z univerzalnim slogom Cerkve, ki je glavna pot za rast naših skupnosti. “Mi bo uspelo naučiti se slovenščine?”, se je večkrat vprašal in si

odgovoril: “Upam, da bodo cenili vsaj jezik srca!” V tem je bistvo tistega “Tukaj sem”, ki ga je nadškof obnovil, ker je poklican k skrbi za goriško Cerkev. Na nas je, da znova odkrijemo močne korenine svoje vere in se vedemo kot današnji kristjani, ki živijo v tem zgodovinskem “ovinku”, ki nam ga je zaupala Previdnost. Ponižnost in odprtost našega škofa bosta vsem nam omogočili, da mu sledimo na tej novi poti škofijskega življenja, utrjeni tudi s pospeševalnikom procesov, kot je bil Go! 2025. Zapletenosti in živahnosti ne manjka. To sta dve značilnosti, ki msgr. Dianinu ne primanjkuje, nasprotno: “Zbujata apetit, željo po okušanju in spoznavanju.” Ali ni morda prav to “jezik srca”?

SALVATORE FERRARA
Predsednik katoliške časnikarske zveze UCSI za Furlanijo Julijsko krajino